

The Project Gutenberg eBook of Sekavia solmuja: Huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä, by J. Lamberg

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Sekavia solmuja: Huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä

Author: J. Lamberg

Release Date: March 28, 2011 [EBook #35701]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SEKAVIA SOLMUJA: HUVINÄYTELMÄ 3:SSA
NÄYTÖKSESSÄ ***

E-text prepared by Tapio Riikonen

SEKAVIA SOLMUJA

Huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä

Muovaellut

J. LAMBERG

Apuna käytetty: Dillingin "Kotoisia kohtauksia".

Palkittu 1:sellä palkinnolla U. P. Alaupseeri-yhdistyksessä.

Helsingissä,
J. C. Frenckell ja Poika, 1894.

HENKILÖT:

Kaarlo Kiipula, etevä rakennusmestari. *Liina*, hänen vaimonsa. *Anna*, Liinan sisar. *Riikka*, hyvin liukaskielinen | *Oortta*, hiukan ontuva | Annan ja Liinan tätejä. *Liisa*, vähäkuuloinen | *Yrjö Varro*, leskimies, hammaslääkäri ja Kiipulan lapsuuden ystävä. *Katri*, Kiipulan palvelustyttö. *Lähetystön puheenjohtaja*. *Neljä lähetystön jäsentä*.

Tapaus Helsingissä. Aika nykyinen.

Näyttämö:

Tavallisen hyvin kalustettu huone, ovia on perällä ja vasemmalla sivulla yksi ja oikealla kaksi. Esiripun noustessa ompelee Liina jotain koruompelusta ja Varro istuu sohvalla.

LIINA. Ei se nykyjään niin säännöllisesti ole koskaan tullut, en tiedä missä hän kuleksinee.

VARRO. Ai, ai! Näyttää siltä kuin sopu olisi vähenemään päin tässä talossa. Minun luullakseni ei Kaarlo suotta aikojaan lurjustele kaupungilla, koska hän on raitis ja kunnan mies. Oletteko koskaan kysyneet missä hän on ollut silloinkun hän viipyy tavallista kauemmin?

LIINA. Ei se kysymisestä parane, hän tavallisesti antaa vaan kierteleviä vastauksia, ja syyttää raittiuspuuhiaan.

VARRO. Suokaa anteeksi että utelen perhesalaisuuksianne, mutta ehkä olisi jotakin hyötyä noin vasta alkaville kuulla kokeneen aviomiehen neuvoja, näissä niinkutsutuissa kotirettelöissä. Luultavasti itsekin myönnätte minun olevan vähän kokeneemman tällaisissä asioissa, koska olen kolme vuotta ollut naimisissa ja vuoden leskenä. Eikös siitä ole vasta yksi vuosi kuin te muutitte tähän siunattuun säätyyn?

LIINA. Niinhän se, Jumala paratkoon on.

VARRO. Ja kuinka vanha teidän perintöruhtinaanne, eli toisin sanoen pikku Kaarlonne on?

LIINA (huokaus). Kahdeksan kuukautta.

VARRO. Niin, niin! vanhuus ei ole aina kunniaksi. Voisihan tuo pikku vesseli olla puolta nuorempi niin ... no kukapa sen nyt niin tietää, mutta luulen kumminkin että silloin ei Kaarlo, teidän mielestänne, tulisi liian myöhään kotio.

LIINA (loukkaantuneena). Miksi niin arvelette?

VARRO. Suokaa anteeksi niinkuin tiedätte niin tapani on aina puhua ajatukseni suoraan. Tämä teidän avioliittonne on osaksi luettava niitten, nykyjään, ikävä kyllä, useesti tapahtuviin pakollisiin avioliittoihin, joista harvat ovat onnellisia; jos molemmilla puolisoilla olisi hyvä tahto niinkuin, suokaa anteeksi, teidän miehellenne on, niin teidänkin avioliitto olisi monelle esikuvana. Minä en ymmärrä sitä, miksi panette niin vähän arvoa sellaiselle miehelle kuin teillä on, te kyllä tiedätte kuinka suuressa piirissä hän on kunnioitettu ja arvossa pidetty, eikä suinkaan suotta, sillä monelle on ollut opiksi hänen esitelmänsä ja keskustelunsa työväen- sekä raittiusyhdistyksissä, joihin, ikävä kyllä, hänellä on liian vähän aikaa ottaa osaa. Ja täällä kotona hän ei voi vaikuttaa mitään, se on ihmeellistä. Minäkin, vanha mies jo melkein, ikävöin hänen seuraansa, sillä hänen lauseensa eivät ole teeskenneltyjä, vaan niistä uhkuu tosipuhdasta henkeä. Hän ei varmaankaan teille puhele koskaan?

LIINA. Ooh! Kyllä hän puhuu liiaksikin ... niinkuin tekin (menee).

VARRO (yksin). Se oli sama kuin korjaa luusi, no oli menneeksi polttina viidestä rinnasta (aikoo mennä).

KAARLO (tulee ovesa vastaan). No terve terve! Oletkos kauvankin jo odottanut? Sinä et usko kuinka hyvällä päällä minä nyt taas olen ja arvaas mistä syystä?

VARRO. Se olet sinä, joka voit oman surusi keskelläkin iloita; mutta minä en ainakaan tällä haavaa ole hauskimalla hatulla. Mutta kuka käskää minun tunkemaan joka paikkaan nokkaani.

KAARLO. *Mitähän* sinulle velihopia nyt sitte on tapahtunut, koska noin puhut?

VARRO. Minulle on huomautettu että tästä paikasta on viisi hirttä poikki, mutta hyvin hienosti, hyvin hienosti.

KAARLO. Elä hyvä ystävä ole siitä milläsikään. Hän ei käsitä sinua, (huokaus) enämpi kuin minuakaan. Hän on välistä niin omituinen. Mutta tänään voitti totuus! uskotko sen? Käyhän nyt vähän peremmälle niin kerron sen sinulle.

VARRO. Täälläkö se tapahtui?

KAARLO. Ei, vaan rakennuspaikalla. Tänään pystytettiin katon harja, ja niinkuin tiedät, on tavallista silloin, että isäntä kustantaa harjakannut. Kauppaneuvos oli jo tehnyt luettelon minkälaisia juomia ja kuinka paljon sitä ostetaan, hän tuli sentään minun luokseni neuvottelemaan josko ne riittäisi eli tarvitsisiko enemmän. Arvaas mitä minä hänelle sanoin?

VARRO. No tietäähän sen mitä sellainen raittiusapostoli kuin sinä olet, sellaisesta sanoit. Sinä tietysti käskit vetämään ristin koko lapun yli.

KAARLO. En. Vaan minä esitin hänelle näin: nyt on muutamissa paikoin hylätty jo tuo vanha tapa, yksi ja toinen on koettanut keksiä parempia tilalle; minä puolestani en tahdo mitään määrätä, vaan esittää, ensiksi herra kauppaneuvokselle tietysti ja sitte työvälle, — tässä kauppaneuvos rykäisi ja hymyili hiukan, minulla oli siitä jo vähän toivoa yrityksen onnistumiselle. — Herra kauppaneuvokselta kysyn minä josko te suostutte antamaan tämän saman summan rahassa työmiehille sillä ehdolla että he vievät säästöpankkiin joka pennin ja tuovat säästökirjan teille nähtäväksi; syy jonka nojalla minä tätä ehdottelen on se että minä ainakin luulen täten voitavan herättää heissä säästäväisyys intoa, edes muutamissa, kuin vaan kerta alkuun pääsevät. Tässä luettelossa on yhteiseksi summaksi tullut 150 markkaa ja työmiehiä on 60, se tekee siis 2 markkaa 50 penniä mieheen. Vähäpätöinen summa tosin, mutta sillä saattaa olla siunaus, kuin se tulee hyvässä tarkoituksessa ja hyvästä sydämestä. He saavat sitte itse valita joko juomat tahi rahat, mutta viimeiset ainoastaan yllä mainitulla ehdolla, minä kysyn heiltä sitte, jos te vaan ensin suostutte.

VARRO. No suostuiko kauppaneuvos sinun hullunkuriseen esitykseesi?

KAARLO. Hän nauroi niin että maksaansa piteli ja lupasi toisen verran enemmän, jos työmiehet vaan ovat niin hulluja, että suostuvat minun esitykseeni. Hänen naurunsa teki minuun mahtavan vaikutuksen, minä kiusallakin tahdoin hänelle näyttää, ettei työntekiät ole niin alhaisella kannalla kuin hän, mahtava pohatta, luulee. Heti kokosin työväen ympärilleni ja itse nousin tiilikasan päälle puhumaan, minä en tiedä mistä sanoja syntyi, mutta ajatella en tarvinnut yhtään, niitä tuli niinkuin itsestään ja mahtavan vaikutuksen teki esittelyni; suurimpain juoppojenkin silmäkulmassa näkyi jotakin kiiltävän. Puheeni loputtua kantoivat he minua käsillään ja hurrasivat niin, ettei loppua tahtonut tullakaan. Sitte tarttuivat he kauppaneuvokseen kiinni, ja hän sai samalla mitalla kuin minäkin; nyt loisti jo hänenkin silmäkulmansa ja jaloilleen päästyään antoi hän minulle 600 markkaa käskien jakamaan 10 markkaa mieheen, hyvän tarkoituksen aluksi, taas kaikui valtaava hurraa huuto. Sinä et usko kuinka jännittävä hetki se oli. Ja siitä minä riemuitsen että kertakin minut ymmärrettiin ilman vasta väitteitä.

VARRO. Olisithan voinut kauppaneuvokselle vielä esittää, että hän olisi kaupan päälle tarjonnut pullon limonaadia mieheen, eihän se olisi paljon maksanut.

KAARLO. Se ei olisi ollut oikein, sillä jos jotakin pahetta aletaan kerta hävittämään niin nyhdettäköön siltä myös juuret, ettei se uudestaan rupeaisi kasvamaan. Jos nyt olisi tarjottu limonaadia, olisi se ollut kuitenkin vanha tapa vaikka vähäsen erimuodossa, sellaisesta muutoksesta ei olisi mitään hyötyä. Jos parannusta toden teolla tahdotaan, niin perattakoon se vanha tapa juurineen, Siihen päämaaliin minä pyrin ja olen aina pyrkivä. Ainakin minun omalla työalallani luulen sen vähitellen menestyvän.

VARRO. Saatat menestyä, mutta epäilen sentään vähäisen sillä sinä olet liian jyrkkä. Minun vanhaa päätäni et sinä kuitenkaan saa kääntymään; ja et suinkaan sinä toden teolla tahdokaan että minunkin pitäisi luopua rakkaista aamu- ja ruokaryppyistäni.

KAARLO. Oi veikko! ikävä kyllä sanoa suora totuus niin hyvälle ystävälle kuin sinä olet, mutta sinun kaltaiset niin kutsutut "kohtuulliset", nämä ne juuri ovat kaikkein pahimmat raittiusasian viholliset sen kohtuullisen nimen tähden. Kyllähän minä sallisin jokaisen käyttävän sen, minkä hän kohtuulliseksi näkee, mutta kun sitä tyrkytetään nuorisolle niin viattomana ja tarpeellisena aineena, että nuorukainen todellakin luulee sen olevan elämässä yhtä tärkeää kuin ruoka elimistön ylläpitämiseksi. Ettekö te kohtuuden suosijat ymmärrä sitä, että se juuri nuorisossa vaikuttaa pahasti kuin näkevät teidän joka tilaisuudessa, missä vaan useampi yhtyy, aina maistavan maljoja sen ja sen asian eduksi, ikäänkuin se ei muuten menestyisi toimella ja teolla, älä luule että nuoriso siitä saa pahaa esimerkkiä jos he näkevät jonkun katuojassa huutavan avuksensa pahoja henkiä, ei, se on heille parempi kuin raittiusesitelmä. Mutta teidän kohtuullisuutenne se se on...

VARRO. Ha, ha, ha! oikeinhan sinä taas alat kiivastua vaikka kyllä tiedät että minä täydellisesti myönnän sinun olevan oikeassa, vaikka itse en välitä enään elantotapaani muuttaa koska näinkin hyvin voin. Mutta kuuleppas sinä raittiusapostoli, jos niin sallit niin jätämme tämän asian johon sinä näyt jo olevan tarpeeksi perehtynyt ja alamme uutta, ehkä vähän tärkeämpää. Luuletkos todellakin olevan mitään tärkeämpää kuin raittiusaate?

KAARLO. Ei minun luullakseni mitään, jos vaan kaikki olisivat raittiita, niin kaikki muutkin hyveet seuraisivat niinkuin reki hevosta.

VARRO. Löytyy poikkeuksia kuitenkin, olisit sinäkin paljon onnellisempi jos tekisit työtä toisellakin alalla, edes yhtä paljon.

KAARLO. Mitä työalaa tarkoitat?

VARRO. Kaikki, jotka sinun tuntevat, tietävät että sinä olet kunnan mies, paikassa missä hyvänsä,

tietävät myös, ettei sinulla ole onnellinen perhe-elämä, vaan sitä he eivät tiedä miksi, enkä minäkään, vaikka olen paras ystäväsi, saa teistä oikeata selkoa, sen vaan näen että ei kaikki ole niinkuin pitäisi olla noin kunnan miehen kodissa kuin sinä olet. Sentähden minä, ystäväni ja kokeneena miehenä, neuvon sinua antamaan enemmän arvoa perheonnelle kuin raittiusasialle.

KAARLO. Luuletko ettei vaimoni suosi raittiutta?

VARRO. En suinkaan, vaan rakenna ensin perheonnesi, niin siitä saat uutta intoa muille pyrinnoillesi.

KAARLO. Se, se on minunkin tarkoitukseni ja siitä me täällä kotona kahden kesken aina puhelemmekin, mutta vaimoni on niin synkkämielinen että hän ei voi tulla iloiseksi, vaikka hän rakastaakin minua, luulen että se tulee siitä kuin hän on aina kivuloisen lapsen ja lörrpöäkkain parissa. Nuo noita-akat tätien hahmossa nehän ne valtaavatkin vaimoni melkein kokonaan.

VARRO. Luuletko että hän rakastaa lasta?

KAARLO. Ikävä kyllä sanoa mutta ei se oikein siltä näytä, itse hän kyllä vakuuttaa rakastamansa enkä minäkään siitä sen parempaa selkoa saa, mutta paremmin hän viihtyy kuitenkin muualla kuin kotona, sen olen huomannut, mutta syytä en tiedä miksi.

VARRO. No sitähan minä juuri sinulle sanoin, että muualla sinä häärräät ja puuhaat ja olet ihmisiltä suosittu, mutta et kotonasi voi mitään toimittaa perhe-elämäsi parantamiseksi, joka kuitenkin olisi kaikista tärkein. Sinä näyt kyllä tietävän epäkohtia, mutta et kuitenkaan tiedä syitä, josta ne johtuvat. Minä luulen, suo anteeksi, että sinä itse et rakasta kotia etkä puolisoasi.

KAARLO. Luulo on tietysti vapaa, mutta erehdyt siinä kuitenkin. Vaikka tämä kotielämä ei tunnukkaan niin erittäin viehättävältä, täällä en juuri koskaan saa nähdä iloisia kasvoja paitsi silloin kuin pikku Kaarlioni on terveempi hymyilee hän joskus minulle ja se antaa minulle rohkeutta toivomaan tulevaisuudessa onnellisempia aikoja. Minä ja vaimoni olemmekin yhdistyneet melkein kuin pakosta, avio-onnemme sen tähden on vähän heikon puolista, mutta onhan meillä pikku välittäjä, luotan siihen että hän saa meidät lähemmäksi toisiamme. Siksi rakastan vaimoani sen minkä voin, enkä halveksi häntä, vaikka ei hän voikkaan mieltäni noudattaa.

VARRO. Taitaa olla niin että te ette ole luotu toisillemme.

KAARLO. Sitä ei auta arvella mitenkään päin, me olemme vannoneet toinen toisillemme ikuista rakkautta papin edessä ja siitä ei enään pääse mihinkään. Vaikka ei meillä molemmilla olekkaan samoja mielipiteitä, olemme kuitenkin päättäneet kaikessa ystävytydessä mukautua toisillemme kelvollisiksi aviopuolisoiksi.

VARRO. Naisilla tavallisesti on omituisia oikkuja, joita ei aina voita yhdyselämälläkään; jos ei niihin mukaudu, niin onnellista elämää ei voi tulla kysymykseenkään. Sillä heillä on ulkoa päin vaikuttavia ystäviä niin paljon, jotka lörrpötyksillään kumoavat järkevänkin miehen neuvot.

KAARLO. On kyllä, ja varsinkin nuo tädit. Jospa vaan voisin vapautua, edes vuodeksi, noista kirotuista sukulaisista.

VARRO. Apropo! luin sanomalehdestä, että Luopioon rakennettava uusi kirkko annetaan urakalle rakennettavaksi, voisithan koettaa, jos saisit sen sopivilla hinnoilla tehdäkseen, silloinhan sinulla olisi hyvä tilaisuus jättää nuo rakkaat sukulaisesi, edes vähäksi aikaa.

KAARLO. Siihen ei Liina koskaan suostu.

VARRO. Mutta etkö luule elämän maalla viehättävän häntäkin.

KAARLO. Elämä maalla on hänen mielestensä samaa kuin kävellä sateisella säällä Arkaadian edustalla paljain jaloin, kuunnella ryssäin loilotusta ja hevosten hirnuntaa.

VARRO. Hyi Kaarlo, nyt olet liiaksi väärä vaimoasi kohtaan, ei hän kuitenkaan maalaiselämää siksi käsitä; ja Annan hänen sisarensa, tuon kelpo tytön te voisitte ottaa mukaan, silloin olisi teillä varmaankin hauskaa.

KAARLO. Siinä olet oikeassa. Anna on kelpo tyttö, niin ketterä, vaatimaton, järkevä ja viehättävä ja...

VARRO. No, no, innostuthan sinä varsin.

KAARLO. Verratessani häntä Liinaan niin...

VARRO. Jaa mutta sitä sinun ei pitäisi tehdä.

KAARLO. Eihän sitä voi välttää kuin joka päivä on siihen tilaisuus.

VARRO (itseksensä). Mies on toimitettava maalle ilman Annaa.

KATRI (laulaa kyökissä).

Ajetaanpa pojat kyydillä
Ja käydään kievarissa,
Siell' on punssia pöydällä
Ja viiniä pikarissa.

(Pieni paussi.)

Siell' on punssia pöydällä
Ja viiniä pikarissa.

VARRO. Kuuletkos mitä Katri sanoo. Hän on oikeassa. (Laulaa Katrin kanssa) Siell' on punssia pöydällä ja viiniä pikarissa. Onko sulla punssia? No, no! Kunhan nyt edes sinun jääkellari-kaljaasi saisi.

KAARLO (menee kyökin ovelle Katrille sanomaan).

VARRO. Ja sitte sikari palamaan ja lauletaan me niinkuin Katrikin, mieli hilpeäksi.

KATRI (tuo kaksi pulloa kaljaa).

VARRO. No miksi olet niin totinen vaikka äsken laulelit? Anna hymyn leikitellä ruusuposkillasi.

KATRI. Kun suru särkee sydäntä, syömähampaita kolottaa ja vuotuinen palkka on 96 markkaa, niin ei ole syytä nauruun.

VARRO. Iloitse sentään elämästä, tahi näytä edes iloiselta.

KATRI. Minulla ei ole muuta iloa tässä elämässä, kuin käyttää Neilikka-rohtoja ja kulkea vetolaastari lappu korvain takana (menee).

VARRO. Ha, ha, ha, no onhan se heikon puoleista huvia. (Ottaa lasin) No (laulaa) Maljamme veikkoset täytelkäämme j.n.e.

Liina, Anna ja kolme tätiä tulevat heidän huomaamattaan.

OORTTA. Täälläpä siivoa on! Luulisi tulevansa yleiseen ravintolaan!

VARRO. Kaarlo oli hieman huonolla tuulella ja sen vuoksi...

LIINA. Täytyi hänen hakea lohdutusta pullosta ja kumppanista. (Ivalla) Sehän on luonnollista.

RIIKKA. Sukulaiset eivät luonnollisesti ole kylläksi.

KAARLO (kiivaasti). Kyllä, täti, niistä saa usein enemmänkin kuin tarpeeksi.

VARRO. Jos nuo pullo häiritsevät, niin minä lohdutan, että ne sisältää vaan kaljaa. Jos minä taas annan aiheita eripuraisuuteen perheessä, niin olen pahoillani ja pyydän anteeksi. Niinhän se on, että mies naituaan tulee vieraaksi ystävilensä.

OORTTA. Siinä tapauksessa pitäisi teidän naida, herra tohtori, uudestaan. Se olisi parasta teille sekä ystävilenne.

VARRO. Jos vaan tietäisin häiritseväni ystävääni tahi hänen vaimoan, niin menisin heti paikalla pois. Teidän käskystänne hyppään vaikka akkunasta, arvoisa rouva.

LIINA. Ei ole tarvis. Niin suuria vaatimuksia minulla ei ole. Olen täysin tyytyväinen jos menette ovesta!

ANNA. Liina!

VARRO. Tottelen paikalla käskyänne arvoisa rouva (menee. Kaarlo, pitkän silmäyksen heitettyään vaimollensa, seuraa vihaisena perässä.)

OORTTA. Nyt voit olla varma ettei hän kohta tule takaisin; tuo mölhö.

ANNA. Niin täti, nyt olet käyttäytynyt oikein järkevästi. Nyt menee huomina näytäntö myttyyn, sillä

tämän jälkeen ei herra tohtori luonnollisesti tahdo näyttellä osaansa.

RIIKKA. Herranen aika, sen olimme varsin unohtaneet.

ANNA. Nyt on parasta kirjoittaa peräytymiskirje kaikille vieraille, sillä äskeisen tapahtuman johdosta ei Kaarlo luultavasti tahdo ottaa vastaan vieraita huomenna.

OORTTA. Alituisesti sinä Riikka loukkaat ihmisiä solvauksillasi.

RIIKKA. Vai niin! Minäkö hänet ulos ovesta käskin?

OORTTA (ivalla). Et suinkaan, luonnollisesti tein sen minä. Minähän aina olen ilkeä ja epäkohtelias. Sinä sitä vastoin olet oikea laupeuden-enkeli, joka lentelee ympäri tilauskutsumisia kädessä ja lakritsirohtoja taskussa, ja olet itse hurskaus.

RIIKKA. Vai sinä mokomakin tahdot taas ruveta...

ANNA (keskeyttäen). Minusta olisi parempi että te, sen siaan kuin riitelette siitä, kuka häntä on loukannut, menisitte molemmat hänen luokseen pyytämään anteeksi. Jos kertomus tapauksesta pääsee kaupunkiin, antaa se aihetta juorupuheisiin.

OORTTA. Sinä olet oikeassa lapseni, se meidän on tehtävä.

LIINA. Se on tarpeetonta täti.

RIIKKA. Päin vastoin on se ainoa keino. Tule Liisa.

LIISA. Mihin nyt? Joko nyt taas mennään?

RIIKKA. Jo, tohtori Varron luo.

LIISA. Vetääkö hän Liinan hampaan ulos?

OORTTA. Ei. Puhumme hänen kanssaan vaan huomisesta näytelmästä.

LIISA. Vai niin. Hyvästi lapset.

LIINA. Hyvästi tädit (tädit menevät). Minä en välitä rahtuakaan koko näytännöstä.

ANNA. Se olikin vaan tekosyy jota käytin tätejä kohtaan. Minulla oli tärkeämpiä syitä. Ensiksi tuli tohtori loukatuksi ja toiseksi ei sinun ja miehesi välillä pidä olla eripuraisuutta. Moiset pienet kohtaukset voivat kyllä näyttää hyvin vähäpätöisiltä, mutta seuraukset voivat usein olla mitä kauheimmat.

LIINA. Mutta minä olen kyllästynyt tuohon tohtoriin. Hän juoksee täällä joka päivä, aivan kuin kävisi kosimassa.

ANNA. No, tiedätkö ettei hän sitä tee?

LIINA. Minua hän ei ainakaan voi kosia.

ANNA. Entä minua?

LIINA. Joutavia; Kaarlo hän vaan etsii. He kuin ovat yhdessä, nauraa, laulaa ja laskee leikkiä Kaarlo, mutta kuin minä olen yksin hänen kanssaan, on hän niin järömäinen, istuu vaan työnsä ääressä. Olen varma siitä, että hän on kernaammin tohtorin seurassa kuin minun.

ANNA. Sinä olet siis mustasukkainen tohtorille. Ja siitä syystä ajoit hänen ulos. Ajatteles mitä seurauksia siitä voi olla.

LIINA. Seurauksia?

ANNA. Niin, jos sinä et salli että miehesi kotonaan seurustelee ja juo lasin totia parhaan ystävänsä kanssa, niin...

LIINA (keskeyttäen). Mutta eihän Kaarlo juo totia, eikä muita väkeviä.

ANNA. Sitä parempi, Siksi sinulla ei olekkaan mitään syytä vihata hänen ystävänsä. Ajatteles nyt, jos sinä laitat kotisi miehellesi vallan sietämättömäksi, niin se voi käydä niinkin, että miehesi mieltyy ravintola-elämään taas, niinkuin nuorena miehenä ollessaan. Nyt hän ei juo, mutta sinä, tietämättäsi, laitat hänestä juomarin.

LIINA. Siinä suhteessa olen levollinen. Kaarlo ei unohda koskaan hyvän puolison velvollisuuksia.

ANNA. Velvollisuuksia! Oletko varma siitä että itse olet aina täyttänyt hyvän vaimon velvollisuudet?

LIINA. Kuinka niin?

ANNA. Eikö miehesi hyvin usein työstä palattuaan saa olla tapaamatta kotona, muutakuin tuon jörön palvelustytön ja syödä huonosti valmistettua ruokaa yksinään ikävässä, tyhjässä ruokahuoneessa? Kuinka usein hän sentään istuu kotona työnsä ääressä, kuin sinä istut teatterissa, soittajaisissa ja tuttaviesi luona; hänen ainoa huvinsa on: keskellä yötä lähteä hakemaan sinua kotia.

LIINA. Sitä en milloinkaan ole tullut ajatelleeksi.

ANNA. Etkö luule, että hän monenakin iltana mieluummin istuisi kotonaan ja levähtäisi päivän töistä, jos sinä vaan tekisit kodin vähän hausemmaksi hänelle. Mutta sinä et salli. Hänen täytyy seurata sinua tanssihuveihin, vaikka hän ei tanssikkaan. Luuletko häntä sen huvittavan, kuin sinä kiemaitet herrojen kanssa ja miehellesi tuskin ehdit silmäystäköön antamaan? Ja entäs lapsen hoito sitte. Kaikki isät mieluummin soisivat että oma äiti hoiteleisi heidän lapsiaan, sillä vieras on aina vieras. Luulen että sinä vihaat lastasikin.

LIINA. Oi vaikene, vaikene jo, sinä olet oikeassa. Olen ollut liiaksi itsepäinen ja ajattelematon, Sinä olet aina niin viisas ja hyvä; neuvo mitä minun on nyt tekeminen?

ANNA. Sovi miehesi kanssa ja kirjoita tohtorille pari sanaa anteeksi anoen menettelyäsi.

LIINA (istuu kirjoittamaan). Kelpaako näin alkaa?

ANNA. Kelpaa, — hyvä — — vallan hyvästi, mainiosti.

LIINA (paneerit koteloon). Nyt saa Katri viedä sen kohta.

ANNA (Katri vie puita oikialle, pysähtyy kuuntelemaan seuraavan repliikin ja menee sitte huomaamatta). Ei suinkaan. Et saa antaa kielevän ilkeän piian tietää että lähetät tohtorille hempeitä kirjeitä, hän voisi pahentaa maineesi. Kyllä minä jätän kirjeen hänen asuntonsa portinvartialle. Hyvästi (menee ulos).

LIINA. Hyvästi (menee kamariinsa).

KATRI (tulee ruokasalista). Vai kielevä ja ilkeä piika! Kiitoksia komplimangista neiti! Se kyllä pannaan muistiin. Vai niin, rouva lähettää tohtorille rakkauden kirjeitä! Senpätähden ei tohtori ole kahteen viikkoon koettanut suudella minua. Ja minä kuin luulin sen syyksi että käytin kresoottia hampaisiini.

RIIKKA (tulee hyvin kiiruusti). Missä rouva on?

KATRI. Huoneessaan. Mutta ei taida olla hyvä häiritä häntä.

RIIKKA. Miksikä ei?

KATRI (salaperäisesti). Rouva odottaa varmaankin vieraita (teko yskää).

RIIKKA. Vieraitako?

KATRI. Niin tohtori arvattavasti tulee (teko yskää).

RIIKKA. Onko hän tullut kipeäksi?

KATRI (teko yskää).

RIIKKA. Mutta mikä sinua vaivaa ihminen?

KATRI. Neiti kai tietää, että rouva ja tohtori Varro ovat kirjeen vaihdossa? Neiti Anna on kirjeiden kuljettaja.

RIIKKA. Luulempa että olet hassu tyttö. Rouvahan äsken melkein ajamalla ajoi tohtorin ulos ovesta.

KATRI. Pelkkää ilveilyä neiti. Ettehän vaan uskoneekkaan hänen käyvän täällä jok'ikinen päivä mestarin tähden, pitääkö vaaria, nyt on rouva saanut mestarin menemään rakennuspaikalleen ja kymmenen minuutin perästä on tohtori täällä, voinpa vaikka vanhoa.

RIIKKA. Sepä kummaa, etten sitä ennen ole huomannut. Nyt menen paikalla puhumaan tästä Kaarlolle. Mutta Herra sinua armahtakoon jos vaan valehtelet!

KATRI (nostaa kaksi sormea ylös). Valallani vakuutan että Anna neiti on parhallaan viemässä tohtorille hempeätä kirjettä, kuten hän sitä itse nimitti. Sitäpaitse sanoi Anna neiti, etten (näyttää rintaansa) minä saisi viedä kirjettä, koska se helposti voisi pahentaa rouvan maineen. Minä sattumalta vein puita ruokasaliin ja kuulin kaikki, he eivät huomanneet ensinkään minua.

RIIKKA. Voi minua poloista, mikähän tästäkin syntyy. (Töyttää ulos. Tohtori tulee samalla, menevät jotenkin kovasti vastakkain.)

VARRO. Anteeksi, anteeksi! Onko rouva kotona.

RIIKKA (itseksseen). Nythän nään että se on totta. (Menee.)

KATRI. Tehkää hyvin ja astukaa sisään, hän tulee varmaan heti.

VARRO (tulee. Riikka menee ja vilkuu hyvin salaperäisesti. Katri irroittaa siteen poskiltaan, silittää hivuksiaan ja pyhkii suutaan). No Katri, mitenkä hampaan poltteen laita nyt on?

KATRI (hyvin kiemailten). Kiitoksia kysymästä, kyllä minä nyt olen melkein terve. Olen lakannut jo käyttämästä kresoottia. (Pyhkii suutaan kiemailten, suu ojennettuna tohtoriin.) Haluaako tohtori jotakin.

VARRO. Kyllä, kiitos. Tuo lasi vettä, juoksin niin nopiasti. (Katri menee hyvin nolona.) Tyttö näkyy alkavan hännitellä minua. Naiset ovat sentään hirveitä; jos heidän kanssaan vähänkään lasket leikkiä niin luulevat heti että olet korvia myöten rakastunut. Mikähän rouvan päähän pisti koska niin kiirellisesti kutsui vaikka äsken ajoi ulos?

KATRI (Tuo vettä). Tehkää hyvin.

VARRO. Kiitos. (Juopi.)

KATRI. (Tekoyskää.) Sanoitteko jotakin?

VARRO. En.

KATRI (suuttuneena). Mutta mitä sillä oikeastaan tarkoitatte?

VARRO. Millä?

KATRI. Sillä, ettette sano minulle yhtään ystävällistä sanaa.

VARRO. Mutta hyvä Katri...

KATRI. Oh, kyllä tiedän mitä tarkoitatte. Te ette enää rakasta minua.

VARRO. Mutta hyvä Katri, minä en todellakaan tiedä antaneeni sinulle mitään rakkauden todistusta.

KATRI. Vai ette! Voitteko kieltää lahjoittaneenne minulle kaksi kalleripilettiä ja pullon hammasrohtoja?

VARRO. En, sitä en kiellä.

KATRI. Voittekos kieltää suudelleenne kaksi kertaa?

VARRO. Myönnän että tein ajattelemattomasti, mutta sitä en enää milloinkaan tee.

KATRI. Voittekos kieltää sanoneenne minua morsiammeksenne?

VARRO. Se oli paljasta leikkiä.

KATRI. Oi niitä miehiä, niitä miehiä. (Vaipuu tuolille.)

VARRO. Kas niin, nyt hän pyörtyy. Näkyy että on palvellut parempia ihmisiä. Hän käyttäytyy kuin vallasnainen. (Tarjoo vettä.) Juo vettä niin se menee ohitse.

LIINA (tulee). Mikä Katria vaivaa?

KATRI (nousee ylös). Minä vaan pyöräysin silmänräpäykseksi.

LIINA. Olipa se hyvä että se meni niin pian ohitse.

KATRI. Niin, se oli vaan sellainen kohta, kuin rouvallakin on välistä. (Alkaa hiipiä ovelle päin. Liina vilkaisee hyvin loukkaantuneena

Katriin.)

VARRO. Kohtasin sisarenne kadulla, ja hän antoi minulle tämän kirjeen; sen tähden riensin tänne, lausumaan teille sulimmat kiitokseni.

LIINA. Minun kiittää tulee että palasitte. Olen sydämmeni pohjasta katunut käytöstäni. Uskallanko toivoa että suotte minulle anteeksi.

VARRO. Sen olen aikaa sitte tehnyt.

LIINA. Nähkääs, mieheni... (Katrille) Mitä siinä odotat?

KATRI. Voimani ovat niin lopussa että töin tuskin jaksan laahustaa itseäni seinästä kiinipitämällä. (Menee.)

LIINA. Nähkääs, herra tohtori, mieheni on viime aikoina aina ollut huonolla tuulella. Kuten tiedätte, tutustuimme me pelkästä sattumasta toisiimme, ja naidessaan minut oli hän jo melkein vanha nuorimies. Nyt pelkään että hän katuu naimistaan ja haluaa takaisin vapaasen nuorenmiehen elämään ja olen luullut että ... että...

VARRO. ... Että minä kiihoitan tätä hänen haluaan, eikö niin?

LIINA. Juuri niin, sen myönnän. Mutta nyt olen tullut toisiin mielipiteisiin, pelkään itse olevani syyppää hänen huonolla tuulella olemiseensa. Olen pitänyt liian paljon huveista, ollut itsepäinen ja laiminlyönyt kotimme. Mutta tästedes tahdon koettaa tehdä parannuksen. Sanokaa herra tohtori, ettekö siis enää ole vihainen minulle? Oletteko antaneet anteeksi?

VARRO. Aikaa sitte. Mutta rangaistukseksi siitä että käskitte ulos ovesta, saatte pitää minut täällä koko illan.

LIINA. Minä käsken Katrin sytyttämään lampun.

VARRO. Ei tarvitse! Onhan nyt vielä kyllin valoisa.

LIINA. Tapahtukoon tahtonne. Mutta, suokaa anteeksi, minun pitäisi tänään vielä kerä villalankani.

VARRO. Saanko olla kerinpuina?

LIINA. Saatte, kiitoksia, vaikka se on jotensakin vaarallinen toimi. Onneksi olen naitu, joten vaara nyt ei voi tulla kysymykseenkään.

VARRO. Niinkö luulette?

LIINA (asettaa langan tohtorin käsiin.) Niin (kerii) miehet eivät milloinkaan ole paremmin naisten vallassa kuin kerinpuina käytettäissä; silloin heidän kohtalonsa riippuu pienestä langasta. (Kerä putoaa, Varro ryömy perässä ja saatuaan sen kiini kurottaa polvillaan ollen Liinalle. Kaarlo tulee ja pysähtyy ovelle katsomaan.)

KAARLO. Suokaa anteeksi, tulen ehkä sopimattomaan aikaan?

VARRO. Et suinkaan. (Nousee ylös.) Minä kyllä olin vaimosi edessä polvillaan, mutta ole sen puolesta levollinen, otin ylös vaan hänen lankakeränsä.

KAARLO. Kaikessa tapauksessa et sinä ole ensimmäinen narri, jonka hän on pauloihinsa kietonut.

LIINA. Kaarlo! Minä käyttäydyin sopimattomasti tänään. Tohtori on jo antanut anteeksi; nyt et sinäkään saa olla suuttunut.

KATRI (tulee kiiruusti). Täällä haetaan tohtoria, tulkaa heti paikalla.

VARRO. Toivon että suotte anteeksi. Hyvästi! (Menee. Katri myös perässä.)

KAARLO (kylmästi). Hyvästi. (Heittäytyy sohvalle.)

LIINA. Sinä et vielä ole sanonut, annatko anteeksi sen, että olin epäkohtelias herra Varrolle.

KAARLO. Minun puolestani saat kernaasti olla epäkohtelias hänelle.

LIINA (pienen väliajan perästä). Kaarlo.

KAARLO. Mikä hätänä?

LIINA. Eikö sinulla ole enää yhtään ystävällistä sanaa minulle? Lupasithan kerran ettet olisi ankara, minäkuin olen niin nuori ja kokematon. (Menee pallin kanssa miehensä viereen.) Nyt olen ollut ilkeä ja pyydän sen vuoksi anteeksi, Saavathan lapset tavallisesti anteeksi vaikka olisivat kuinka pahoja.

KAARLO (nousee ja suutelee). Lapsi sinä olet, se on totta.

RIIKKA (tulee). Kas kuinka kaunista. Siinä nyt molemmat lempiväiset istuvat avioliiton paratiisissa.

KAARLO (pisteliäästi). Niin täti. Käärme vaan puuttuu, jotta kohtaaminen olisi täydellinen.

RIIKKA (samoin). Sitä osaa voi tohtori Varro näyttellä.

KAARLO (menee kiiruusti ulos).

LIINA (ihmetellen seuraa silmillään).

Esirippu alas.

Toinen näytös.

Sama huone.

(Liina seisoo kirjoituspöydällä uutimia kiini asettamassa.)

KATRI (laulaa kyökissä):

Vanhan maantien varrella kasvoi
Tasalatva honka.
Tökkohan sitä uskollista
Ystävätä onkaan.

KAARLO. (On katsellut Liinan työtä.) Tuo tyttö on oikea hirviö! Jos häntä vaivaa hammastauti, niin kirkuu hän sen tähden, ja kuin hammastauti lakkaa niin hoilottelee hän rekiveisuja. No, eikö sekään nyt valmistu koskaan?

LIINA. Heti paikalla.

KAARLO. Teillä molemmilla näkyy olevan erinomainen halu häiritä minua aina työssäni.

LIINA (laskeutuu alas). Onhan sinullakin hauskeampi katsella puhtaita, kuin likaisia uutimia. Muutoinkin tädit soimaavat sinua, että tupakoit liian paljon huoneessa, etkä muista uutimia ollenkaan.

KAARLO (On alkanut piirustamaan). Jaa, tänään niiltä riivatuilta ei kuitenkaan saane rauhassa olla.

OORTTA (ulkona). Oliko se piikki vai?

KAARLO. Kas niin! siinä ne jo ovatkin. (Tädit tulevat.)

RIIKKA (tullessaan). Tässä olemme nyt kaikki kolme, lapsukaiseni; mutta minä en voi olla kauan tällä kertaa. No onnea, onnea, kultaseni, elä kauan, kauan, niin että me saisimme iloita monta, monta kymmentä vuotta sinun hyvin voinnistasi, (taputtaa poskelle) sinä 21-vuotias kultalintunen.

OORTTA. Kaikkea mitä Jumala antaa voi, antakoon hän sinulle runsaalla kädellä.

LIISA. Jumala antakoon sinun edeskinpäin pysyä terveenä, lapseni, terveys on paras lahja, ja varjelkoon ettes vaan kuuroksi tule, niinkuin minä, tätiraukkasi. (Äänen muutos.) Ja nyt me autamme, missä suinkin voimme, ettet itse niin paljon tarvitse hääriä, nyt pitää sinun vähän levähtää, että voit olla, vieraitten aikana, hilpeällä mielellä.

OORTTA. Niin, tänään et saa olla väsyksissä.

LIINA. Kyllä kai saan tarjota kupin kahvia?

RIIKKA. Kyllä, kahvikuppia vastaan emme pane vastalauseita, vai kuinka Oortta?

OORTTA. Oliko se piikki vai?

LIINA. Kuinka sellaista voit luulla?

OORTTA. Siinä tapauksessa vaan tahdon sanoa etten pane arvoa kahville enkä kahvijuoruille (vilkaisee Riikkaan) niinkuin muutamista ei voi sanoa. (Liisalle.) Istu nyt tähän nojatuoliin, niin Kaarlo hankkii sinulle sanomalehden.

LIISA. Kiitos. Kernaammin aamulehti.

KAARLO. Tässä on, täti, viimeinen numero, siinä kerrotaan kolmesta hirveästä murhasta ja yhdestä katuryöväyksestä, puhumattakaan parista itsemurhasta ja muutamista rautatie onnettomuuksista.

LIISA. Tuhannen kiitosta, sehän on oikein hauskaa.

RIIKKA. Niin, mitäs minun piti sanomankaan? Oikein, nyt muistan: Ei suinkaan sinulla, Kaarlo, ole vanhaa saapasparia tahi kulunutta takkia antaa minulle?

KAARLO. Jahka katson. Ne tietysti käytetään hyvään tarkoitukseen?

RIIKKA. Tietysti, tiedäthän suurimman iloni olevan auttaa kanssaihmiäni.

OORTTA. Siinä teet hyvin kauniisti, erittäinkin kuin ei kukaan kanssaihminen vielä ole auttanut sinua.

RIIKKA. Siitä en ensinkään ole pahoilla mielin.

LIINA. Nyt menen tuomaan kahvia. (Menee.)

RIIKKA. Meidän mielestämme olisi paras syntymäpäivälahja minkä Liinalle antaa voit, sininen silkkihame; sitä on hän jo kauan halunnut.

LIISA. Sepä ikävää. (Tarkoittaa lukemistaan.)

KAARLO. Sen tietää Jumala, ettei se hauskaa ole.

RIIKKA. Mikä.

LIISA. Se on kertomus Pariisista. Kyllä minä luen sen. (Lukee.) Saint-Germainissa on nuori nainut mies hirttänyt itsensä, nuoralla, joka oli punottu vaimonsa pitsi koristeista. Ruumiin kädessä oli paperi, joka lähemmin tarkastettaissa huomattiin muotikauppiaan laskuksi.

RIIKKA. Voi kuinka hirveän turhamielisiä ne Ranskan naiset sentään ovat.

OORTTA. Palatkaamme taas silkkihameeseen, sillä Liina tarvitsee sen välttämättömästi.

RIIKKA. Aivan oikein, sillä harmaata silkkihamettaan hän ei voi enää käyttää; se oli hänellä korkeakauluksisena teatterissa ja kaarelle leikattuna raittiudenystävien vuosijuhlassa ja pitsillä reunustettuna pakanalähetyksen myyjäisissä sekä viimein korkeaolkaisena neiti Petterssonin häissä. Ja jos sitä viellä joksikin muuttaa, niin alkavat ihmiset siitä puhumaan kaupungissa.

KAARLO. Voipi niin olla, mutta minulla ei ole varaa ostaa hänelle uutta, sillä koko ansioni menee talouteen.

OORTTA. Lorua ystäväiseni, lorua. Niinkauan kuin minä elän, ei hänen tarvitse olla...

KAARLO. ... Ilman sinisiä silkkihameita, ei herran nimessä, ostakaa hänelle vaikka koko tusina, jos tahdotte. (Liina tulee.)

RIIKKA. Hiljaa, tuossa hän tulee jo.

KAARLO. Mitähän kaikkea te vielä illaksi puuhaattekaan?

RIIKKA. Minä olen keksinyt jotakin oikein hauskaa. Kaikki ihmiset panevat nykyään toimeen seuranäytelmiä, sentähden olen minäkin miettinyt, suosiollisella avulla, esittää muutamia kohtauksia Macbethistä.

LIINA. Ja minä näyttelen lady Macbethinä.

RIIKKA. Meillä kolmella on myöskin roolimme.

KAARLO. Te luonnollisesti esiinnytte noitina? ... ei suinkaan piikki.

RIIKKA. Minä ja Liisa vaan olemme noitia.

KAARLO. Entä Oortta täti?

ORTTA. Minä otan Duncanin, Skotlannin kuninkaan osan...

RIIKKA. Aatteles kuinka vaikea meidän oli saada Liisa oppimaan puhevaihtelot, hän kuin ei kuule mitään tavallista puhetta; mutta päähäni pisti hyvä keino, ja nyt hän jo osaa osansa. (Huutaa.) Liisa! me puhumme seuranäytelmästä. Mitä pitää sinun sanoa kuin yön selkään?

LIISA. Terve Macbeth, Candorin thauni hi, hi, hi!

RIIKKA. Ja kuin nipistän käsivarttasi?

LIISA. Terve Macbeth, sinust' kuningas on tuleva!

RIIKKA. Nyt näet, että hän taitaa osansa. Mutta nyt täytyy minun viellä pikimältään pistäytyä kaupungilla. Ensin pitää käydä viemässä kaksi paria vanhoja saappaita ja pari uusia iltatutkistelemuksia köyhälle leskelle, jonka kaikki viisi lasta ovat lavantaudissa ja sitten on mentävä hengelliseen teekokoukseen, missä laadimme kutsumuksen arpajaisiin, jotka toimeenpannaan eläkerahaston perustamiseksi viralta pantuja sisäafrikan neekeriruhtinaita varten.

LIINA. Minä tulen mukana herkkumyymälään asti, jossa teen pieniä ostoksia illaksi, puen vaan kapan ylleni, tulkaa täti. (Menee.)

OORTTA. Entä silkkihame?

RIIKKA. Tst! Minä ostan sen ja lähetän Kaarlolle laskun, niin saa hän sen koreesti maksaa. No hyvästi, hyvästi niin kauaksi, kyllä minä kohta palajan. (Menee.)

OORTTA (Liisalle). Minä menen auttamaan Katria niinkauaksi kuin Liina tulee. (Menee.)

KAARLO. Mahdotonta on piirustaa tällaisessä metelissä, pääni on vallan pyörällä. Kaikkivaltias on varmaan niin säätänyt, että Liisa täti on kadottanut kuulonsa, muuten menettäisi hän varmaan sen pienenkin järjen mikä hänellä on, kuuntelemalla noitten toisten lörpötyksiä. Nuo sukulaiset, nuo sukulaiset, ottavat minulta hengen! (Vaipuu mietteisiin käsi poskella.)

KATRI (laulaa kyökissä).

Nätti tyttö,
Poikain tuttu,
Vaik'ei iku oma.
Huh heijaa vikuvalla,
Vaik'ei iku oma.

VARRO (tulee ja kuin häntä ei huomata, lyö Kaarlo olalle). Hyvää päivää ystäväni. Varmaankin häiritset sinua mietteissäsi. Arvattavasti uneksuit olevasi rakennushallituksen yliarkkitehti, tai muuta sellaista?

KAARLO. En niinkään. Minä uneksuun olevani Macbeth, Skotlannin kuningas, ja joka päivä eläväni ilossa ja riemussa, ja syöväni lämpöisiä nahkasaappaita ja kylmiä iltatutkistelemuksia, tuotuja jostain sisäafrikan herkkumyymälästä, kunnes eräissä syntymäpäiväkemuissa kaasin hengellistä teetä uudelle silkkihameelleni ja rangaistukseksi siitä saan elämän ikäni kuunnella rekihoilotuksia.

VARRO. Anna, anna, minun tunnustella valtasuontasi.

KAARLO. Ole huoletta, ei valtasuonessa ole mitään vikaa, mutta pää on vaan täynnä akkain lörpötyksiä. Jaha, no, koska sinä tulit niin voimmehan keskustella järkevempiäkin asioita, mutta tässä emme saa rauhaa, se on varma; tuo on kyllä kuuro ja — sitäpaitsi näkyy nukkuvankin, mutta kyökissä on kaksi ja ainakin toista kaksi tulee kohta lisäsi vielä. Mennään tänne, ehkä täällä saa paremman rauhan. (Menevät.)

VARRO (mennessään). Vallanhan sinä näyt pelkäävän omia sukulaisiasi.

OORTTA (tuopi pesuastian ja rättiä sekä nipistää Liisaa käsivarresta ja huutaa). Liisa!

LIISA. Terve Macbeth, sinust' kuningas on tuleva. (Herää.)

OORTTA (nauraen). Ehkä sekin, mutta ei vielä, minä olen nyt aluksi vaan kyökkipiikana, ja sinä saat ruveta akkunoita pesemään. (Menee.)

(Liisa alkaa pestä.) (Anna ja Liina tulevat.)

LIINA. (Annalle). Korjaa sinä nämät ostokset, minun täytyy viellä harjoitella unissakäymis-kohtausta.

(Liina oikialle, Anna kyökkiin.)

OORTTA (tullessaan Katrille.) Kanna ne palmut nummelle, jotka olemme lainanneet puutarhurilta.

KATRI (tulee.) Nummelle? (Anna tulee.)

OORTTA. Niin, tarkoitan tietysti ruokasalia.

KATRI. Jahah. (Menee.)

ANNA. Sanoppas täti, kuinka aiot saada ruokasalin nummeksi muutetuksi?

OORTTA. Siten, että perälle asetamme kolme joulukuusta ja öljypuun sekä palmun kummallekin puolelle, se tulee erinomaisen luonnolliseksi.

ANNA. Kasvaako Skottlannin nummella palmuja ja öljypuita?

OORTTA. Sitä emme tiedä kumpikaan, sillä emmehän ole olleet siellä.

VARRO (tulee). Hyvää päivää, ja hyvästi samassa vähäksi aikaa.

ANNA. Muistakaa vaan osanne.

VARRO. Kyllä. (Menee.)

OORTTA. Herra Jumala, ethän saa roiskia vettä Kaarlön paperien päälle; odota, minä nostan paperit ja mustepullon ompelupöydälle siksi aikaa, (Nostaa.) Ai herranen aika kuin olin vallan unohtaa hyytelön. (Menee oikeanpuoleiselle ovelle.) Kaarlo! et saa sulkea makuuhuoneen akkunaa, hyytelö ei jäähdy. — — Ajaa partasi voit sentään.

LIISA. Nyt ovat akkunat pestyt.

OORTTA. Mennään nyt vaikka astioita pesemään. (Menevät kyökkiin.)

LIINA (tulee kirja kädessä ja lukee). Täytyy koettaa, osaanko jo ulkoa unissakäymis-kohtauksen. — Helvetti on pimeä! — Hyi loordi, hyi! Sotamies — pelkuri? Miksi me pelkäisimme sen tulevan ilmi kuin ei kukaan ole kyllin mahtava vetämään meitä edesvastaukseen. Mutta kuka olisi uskonut tuossa vanhuksessa olevan niin paljon verta? — — Eisentaanilla oli vaimo; missä hän nyt on? Kuinka? Eivätkö nämät kädet siis milloinkaan tule puhtaiksi? — —

KATRI (kulkee huoneen läpi). Peskää ne viheriällä suovalla, rouva, niin minä aina teen kuin ovat hyvin likaiset. (Menee.)

LIINA (jatkaa). Täällä on verta, verta — — —

KAARLO (tulee oikealta ja painaa nenäliinalla poskeansa). Niin on, tiedän sen kuin nyhdin kappaleen nahkaa leuastani. Riikka täti on näetkös leikannut sahramileipää partaveitselläni.

RIIKKA (tulee). Nyt te saatte taas minut jälleen, rakkaani.

LIINA. Te vallan sekoititte minut. (Jatkaa.) Veren haju on vielä jäljellä täällä. Kaikki Araabian lemuavat savutusaineet eivät voisi puhdistaa tätä kätöstä, oh, oh, (menee ompelupöydän kanssa kumoon) oh!

KAARLO. Mutta mitä ihmeitä sinä nyt oikeastaan teet? Kaikki piirustukseni uivat nyt musteessa. Voisithan ystävänä pitää silmäsi auki.

LIINA. Herra Jumala! ethän tahtone, että pitäisin silmäni auki kuin olen laady Macbeth, joka käy unissaan?

KAARLO (huutaa). Katri, Katri!

KATRI (tulee palmu kummassakin kädessä).

KAARLO. Pyyhi pian laattia puhtaaksi.

KATRI. Kyllä kohta.

KAARLO. Sinun pitää tehdä heti paikalla.

KATRI. Enhän minäkään ole muuta kuin yksi ihminen kahden käden kanssa; enhän voi kumartua laattia pesemään silloin kuin seison palmut kädessä. (Menee.)

LIISA (tulee kasa talrikkia kädessä ja kuin näkee kaikki laattialla paperia kokoilemassa, aikoo mennä samaan kasaan, vaan kompastuu Kaarlön jalkaan ja pudottaa samassa osan talrikeista).

KAARLO. Heittäkää ne kaikki kerrassaan, niin tulee häviö pikemmin. Parasta on tehdä tuska mahdollisimman lyhyeksi.

LIISA. Mitä sanoit Kaarlo?

LIINA. Hän sanoi, että tädin pitäisi olla varovaisempi. — — Hyi Kaarlo, minä en tunne sinua enää samaksi ihmiseksi kuin ennen; viime aikoina olet muuttunut vallan toisenlaiseksi.

KAARLO. Mutta olenko minä nyt syypää tähän kaikkeen?

LIINA. Parempi olisi ollut kuin olisin saanut hukkaa sillä kertaa kuin sinä hyppäsit meteen ja pelastit minun.

KAARLO. Joko se historia taas otetaan esille.

LIINA. Jo. Sitä laivamatkaa en voi koskaan unhoittaa, sillä tuon kylmän kylvyn jälkeen me kihl...

KAARLO. ... Kylmetyimme, niin oikein.

LIINA (itkee). Ei, me tulimme kihloihin.

KAARLO. Herranen aika! Eihän siinä mitään itkettävää ole.

LIINA (samoin). On kyllä, minun täytyy itkeä, miettiessäni, että sinä sillä kertaa panit henkesi alttiiksi pelastaaksesi minut, ja nyt lopuksi otat minulta hengen kylmäkiskoisuudellasi. Sinä et minua enää yhtään rakasta.

KAARLO. Kuuleppas rakas ystäväni, minusta nähden pitäisi myöhempään illalla näytettävään kohtausten riittää sinulle, jottei sinun tarvitse antaa mitään ylimääräistä näytäntöä, ennenkuin vieraat saapuvat. Mutta jos sentään aijot sen tehdä, niin saat tyytyä noihin katsojiin. Minä korjaan luuni (menee).

RIIKKA. Mikä hävyttömyys! Noihin, vai noihin! Ollaanko me vaan noita? Mitähän se oikein sillä tarkoitti? Mutta maltahan jahka huomina päivä valkenee, kyllä me sinun ripitämme, vai sillä lailla kohtelee hän vaimoaan, ja tätiään, jotka hänen parastansa aina katsomme. Mutta mennään nyt pukemaan pääharjoituksia varten. Kai tohtorikin on kohta täällä (huutaa Liisalle.) Tule pukemaan nyt, tohtori tulee kohta.

LIISA (mennessään). Onko Liinan hammas taas kipeä?

(Liina on itkeä nyyhkyttänyt koko ajan ja jää tynnyä vasten vielä tätien lähdeytyäkin.)

RIIKKA. On. Tynny nyt lintuseni pian ja pue itsesi. (Menevät.)

VARRO (tulee. Liina nousee, koettaa salata kyöneleitä). Mitä nyt on tapahtunut?

LIINA. Te, herra tohtori, olette mieheni paras ystävä, teiltä ei minun siis tarvitse mitään salata. Kaarlo on ollut hyvin häijy minulle tänään, vaikka on syntymäpäiväni. Hän ei rakasta minua enää, muuten hän ei voisi olla niin julma. Minä olen varma siitä, että hän rakastaa toista.

VARRO. Ja te olette arvanneet kuka tuo toinen on?

LIINA (epäröiden). Niin, olen sen arvannut.

VARRO. Ette suinkaan, hyvä rouva, luulen, että erehdytte. Tuota tunnetta ei voi sanoa rakkaudeksi. Kaarlo pitää häntä arvossa, ihailee hänen sulouttaan, viehättävääisyyttään ja hyviä ominaisuuksiaan, joita hän joka päivä on tilaisuudessa näkemään. Mutta, että Kaarlo rakastaisi häntä — — — se ei ole totta.

LIINA. Häntä? Siis on olemassa todellakin joku hän.

VARRO (itseksensä). Nytpä hairahduin. (Ääneen.) Mutta hyvä rouva, se ei ensinkään ollut aikomukseni.

(Tädit tulevat. Oortta, turkki nurin, päässä kultanen kruunu, kädessä sauva ja toisessa omena.)

LIISA. Onko se hammas vedettävä pois?

VARRO. Ei suinkaan se muuten parane.

RIIKKA. Sinä, Oortta, olet vallan väärin käsittänyt osasi, Skottlannin kuningas Duncan ei suinkaan ole näyttänyt tuonlaiselta.

OORTTA. No olethan sinä käsittänyt oikein. Noita-akka on ihan varmaan ollut sinun näköisesi.

VARRO. Oikeinko te puvuissa esiinnytte loppuharjoituksessa?

OORTTA. Riikka kokee vaan solvaista minua, herra tohtori. Onko teillä jotakin muistutettavaa pukuni suhteen? Tässä on valtion omena sekä valtikka, ja karpän nahka vaippa. Se kyllä on vaan jäniksen-nahkainen, vaan niin kovin tarkka ei tarvis olla.

VARRO. Luonnollisesti ei, mutta luulin minä sentään teidän esiintyvän housuihin ja takkiin, eikä mustaan hameesen puettuna.

RIIKKA. Saman sanon minä.

OORTTA. Hiljaa Riikka! Minä, Jumalan kiitos, ymmärrän kylliksi hyvin mikä on sopivaa. Minä en tahdo näytellä kuningas Duncania miehen vaatteissa. Ainoa seikka, josta en vielä ole selvillä, on: pitääkö minun tulla sisään syöden valtio-omena, sillä nämä suomalaiset omenat ovat hyvin happamia?

VARRO. Kuningas saa usein maistaa karvasta omenaa, neitiseni.

OORTTA. Te olette oikeassa, kyllä koetan. Mutta mikä Liinaa vaivaa? Näytähän niin onnettomalta lapseni.

LIINA. Minä vaan harjottelen rooliani. (Itkuansa pidellen.) Eisentaanilla oli vaimo; missä hän nyt on?

RIIKKA. Hyvä, mainiosti näytelty. Nyt koetamme osaako Liisa vastaelmat. (Nipistää häntä samalla.)

LIISA. Ai, ai!

RIIKKA. Meillä on loppuharjoitus.

LIISA. Vai niin. "Terve Macbeth! Sinust' kuningas on tuleva", hi, hi, hi!

OORTTA. Mene sinä Riikka nyt kyökkiin, ruokia valmistamaan Katrin kanssa. Liisa saa lukea tässä niinkauan kuin minä annan puvun tohtorille. Muutaman tunnin perästä ovat vieraat jo täällä. (Menevät.)

LIINA (itseksseen). Mutta, kuka se nainen mahtaa olla jota Kaarlo rakastaa ja jonka hyvät ominaisuudet hänellä on tilaisuus joka päivä nähdä?

LIISA. Tämöpä vasta on hirveä kertomus. Aatteles, että eräs mies Itaaliassa on myrkyttänyt itsensä, sen tähden, että rakasti vaimonsa sisarta.

LIINA (hyppää ylös äkisti). Mitä sanot täti?

LIISA. Hän rakasti vaimonsa sisarta. Sen ilmoitti hän kirjeessä ja sitte otti hän arsenikkia. Vaimo on tullut mielipuoleksi ja käly on mennyt luostariin.

LIINA (itseksseen). Olisiko tuo viittaus minulle? Rakastaisiko Kaarlo Annaa? Olisiko Kaarlon ystävällisyys ja sydämmellinen hellyys häntä kohtaan muuta, kuin veljellistä rakkautta? — — —

LIISA. Tässä on myös hauska kertomus eräästä englantilaisesta, joka putosi korkealta tunturilta päänsä halki, mutta voi, asianhaaroihin katsoen, sangen hyvin. Luenko sen sinulle?

LIINA. Kiitos vaan, ei tarvitse.

OORTTA (tulee Varron kanssa). Nyt ei ole enää aikaa lukemiseen, sinunkin pitää miettiä pukuasi. Tule nyt.

LIISA. Minulla on vaan eräs lapsenmurha lukematta, jahka sen lopetan, niin sitte tulen.

OORTTA. Ei semmoiseen nyt enää ole aikaa. (Vetää käsivarresta). Tule nyt vaan, niin puen sinunkin. (Menevät.)

VARRO. Jos te vaan voisitte taivuttaa miehenne muuttamaan maalle, edes vähäksi aikaa, jolloin teillä

olisi paremmin aikaa seurustella miehenne kanssa, niin, minä ainakin luulen, että hän piankin unhottaisi sisarene hyvät ominaisuudet, joita hän kunnioittaa ja ihailee; mitään syvällisempää rakkautta ei heidän välillään vielä ole, sen voin vakuuttaa, mutta täkäläisissä oloissa voi siitä ajanmittaan olla pahemmatkin seuraukset.

LIINA. Kyllä Anna saa tarkoituksensa perille, vaikka missä.

VARRO. Nyt te tuomitsette väärin. Annalla ei ole aavistustakaan miehenne onnettomasta suhteesta; Anna on viaton.

LIINA. Teistä näyttävät kaikki asiat erinomaisen valoisilta, vaikka ne olisivat kuinka mustia. (Kaarlo tulee sisään vaan jää ovelle katsomaan, häntä ei huomata.) Kiitos ystävällisyydestänne, jos vaan voisin luottaa sanoihinne niin olisin onnellinen.

VARRO. Niinkuin tiedätte, puhun minä aina suoraan ja ilman verukkeita, luottakaa minuun. Jos vaan saatte miehenne muuttamaan maalle, niin tulette vielä onnelliseksi. Mutta ennen kaikkia, pitäkää kaikki vielä salassa, sillä hutiloiminen voi asian pilata.

KAARLO (itseksensä), Se on siis kuitenkin totta! (Menee.)

LIINA. Kyllä kai minunkin on mentävä pukemaan. Tänä iltana ei ole muuta tekemistä kuin teeskennellä alusta loppuun; jospa se vaan onnistuisi. (Aikoo mennä kyökkiin vaan lähetystö tulee samalla.)

LÄHETYSTÖN PUHEENJOHTAJA. Onko meillä kunnia puhutella rouva Kiipulaa?

LIINA (ihmetellen). Kyllä.

LÄHETYSTÖN PUHEENJOHTAJA. Me olemme saapuneet tänne rouvan syntymäpäivän johdosta, — niin, me olemme kauppaneuvos Sorokoskan työmiehiä — ja teidän miehenne on meidän mestarimme. — — Ja — koska teillä on niin kunnan mies — niin — täytyyhän teidänkin olla — kunnan nainen — — —

LIINA. Onko mieheni lähettänyt teidät minua kiusaamaan, vai mitä te tahdotte?

LÄHETYSTÖN PUHEENJOHTAJA. Me tahdomme vaan toivottaa teille, kunnioitettava rouva, pitkää ikää — — ja kaikkein armollisimman siunausta koko elinaikananne — — —. Teidän miehenne on niin hyvä ja viisas — — ja se tulee siitä, kuin rouva on niin hyvä ja viisas — — sillä — — sillä ilman miestä ei vaimo — — tuota — — ilman vaimoa ei mies ole mikään, vaan kuin on sellainen vaimo elämän kumppanina kuin te, niin saa mies sydämet puolellensa ja rouvallensa. Eläköön rakkaan mestarimme rouva, eläköön raittius, (kaikki) eläköön, eläköön, eläköön! (Menevät.)

LIINA. Selittäkää hyvä tohtori, jos voitte, mitä pilantekoa tämä oli?

VARRO. Ei suinkaan se mitään pilantekoa ollut, päinvastoin, se oli suuri kunnia saada koko lähetystön onnentoivotukset. (Nauraen.) Sen kyllä myönnän, ettei sanat olleet oikein sujuvia (totisena) mutta sydän kuitenkin tarkoitti hyvää ja sehän pääasia on.

LIINA. Niin, sehän se pää asia on. (Menee.)

VARRO. Vaimo parka, noin nuori ja kaunis, ja sentään onneton. Minun täytyy pelastaa hänet, mutta kuinka? Minä nain hänen sisarensa, jos vaan Anna siihen taipuu; tottahan silloin mustasukkaisuus loppuu.

Esirippu alas.

Kolmas näytös.

(Sama huone. Tulenvarjostin on lisää. Liina istuu sohvalla, käsi poskella.)

KAARLO (tulee huoneestaan, ulos lähdössä.) Oletko kipeä?

LIINA. Olen, kärsimykseni ovat suuremmat kuin arvata voit.

KAARLO. Minun mentyäni luultavasti lähetät tohtoria noutamaan?

LIINA (katsoo hämmästyneenä). Kuinka niin?

KAARLO. Älä ole olevinasi niin viaton. Yhden asian tahdon vaan sanoa sinulle: Toissa päivänä ajoit

sinä tohtorin ulos ovesta, vaan tänään teen sen minä, jos hän vaan tulee.

LIINA. Mutta, minä en ymmärrä sinua?

KAARLO. Jos sanon sinulle, että sattumalta pysähdyin ovelle eilen, kuuntelemaan sinun ja tohtorin keskustelua, niin luultavasti nyt ymmärrät?

LIINA. Sinä kuulit siis keskustelumme?

KAARLO. Tiedän kaikki.

LIINA. Siinä tapauksessa voin helposti käsittää, että vihaat tohtoria.

KAARLO (ottaa povitaskustaan revolverin. Nauraen ilkeästi). Näetkös tätä kapinetta? Kaksi kertaa olen tavannut sinun ystävällisessä suhteessa tohtorin kanssa, ja kolmannen kerran lörpötti Riikka täti jostain rakkauden kirjeestä, jota silloin en edes viitsinyt sen tarkemmin kuunnella, mutta nyt huomaan, että sekin oli totta. Ja jos hänet vielä täällä tapaan, niin ammun ensin hänet ja sitte itseni. Nyt menen ulos hankkimaan vähän ampuma varoja. Eilen en tahtonut sanoa mitään, estääkseni skandaalia syntymästä vieraitten läsnä ollessa; ja kyllä hän saa olla rauhassa nytkin, jos vaan osaa pysyä täältä pois. Mutta, jos hän tänne tulee, niin olkoon varuillansa. Muuten kai se on parasta, että mietimme avioeroa. Moisten tapausten jälkeen on yhdyselämä sietämätöntä. (Menee ulos.)

LIINA. Avioeroa! Niin pitkälle on siis onneton himonsa saattanut hänet, ettei voi elää enään minun kanssani. Ja onko Annalla edes aavistustakaan hänen lemmestään? Miksi ei, ehkäpä hän vielä elähyttääkin sitä? Tätä kaikkea kauhistusta miettiessä menee pääni vallan sekaisin, kun en vaan tulisi hulluksi.

ANNA (tulee ulkoa). Terve sisko! (Ei saa vastausta). Mutta, mitä täällä on oikein tapahtunut? Onko teillä taaskin ollut kohtauksia?

LIINA. Ei mitään. (Aikoo mennä.)

ANNA. Rakas Liinaseni, uskoudu minulle, eihän kukaan ole lähempi auttamaan ja lohduttamaan, (aikoo halata) kuin oma sisaresi.

LIINA (Raivoisasti). Laske minut! (Sysää pois.)

ANNA. Mutta Liina, mikä sinun on?

LIINA. Anna anteeksi, siskokulta, olen niin häijy ja katkera, mutta minä olen niin onneton, niin sanomattomasti onneton. (Syleilee rajusti Annaa ja menee itkien kiiruusti huoneeseensa.)

ANNA (aikoo seurata, vaan jää ovelle). Nyt ei taida asiat olla oikein?

VARRO (tulee). Hyvää huomenta! Kiitos viimeisestä. Kuinka rouva voi?

ANNA. Pelkään ettei hän voi oikein hyvin.

VARRO. Mikä häntä vaivaa?

ANNA. Saman kysymyksen olen minäkin tehnyt, mutta turhaan. Pelkään hänen olevan kipeän enemmän sielun, kuin ruumiin puolesta. En enää tunne sisartani, hän on niin hermostunut ja herkkä ärtymään, ja samoin on miehensäkin laita. Pelkään, etteivät he elä oikein onnellisesti yhdessä ja kuitenkin tiedän, että he molemmat rakastavat toisiaan oikein sydämestään. Ainoastaan pienet kohtaukset tekevät heidän elämänsä karvaaksi, ihan joutavat asiat. Liina on vähän ajattelematon, mutta olen varma siitä, että hän vielä parantaa itsensä, olen joskus puhellut hänen kanssaan, välistä oikein vakavista asioista, ja hän myöntää olevani oikeassa.

VARRO. Te olettekin niin hyvä ja järkevä. Ansaitisi sitä mennä naimaan uudestaan jos saisi teidän kaltaisenne vaimon.

ANNA (hymyillen). Se ei liene vaikeata.

VARRO. Eikö? Neiti Anna! Minä vihaan verukkeita, enkä juuri osaa esiintyä huokaavana kosiana, sen vuoksi kysyn suoraan: tahdotteko tulla vaimoksi leskimiehelle? Päivä päivältä, on se käynyt selvemmäksi, että rakastan teitä, lemmin teitä, enemmän kuin ketään naista tähän asti, jos te vaan aina pysytte tuollaisena samana hyvänä Annana.

ANNA. No niin. Te olette puhuneet suoraan; en minäkään tahdo teeskennellä enkä vaatia ajatus aikaa, koska kysymys oli muka niin odottamaton y.m., sillä se ei olisi totta. Olen huomannut teidän

pitävän minusta, ja miksikä sitä kieltäisin — — — minä pidän myöskin teistä. Eikä mikään ole minulle rakkaampaa, kuin teidän tulevan onnenne edistäminen, jos se vaan minusta riippuu.

VARRO (likistää rintaansa vasten). Kiitos, kiitos kelpo tyttöseni. Mutta eikö meidän nyt, kun olemme ajatelleet omaa onneamme, pitäisi vähän miettiä ystäviemme onnellisuutta. Minua surettaa nähdä heidän molempain kärsivän. Minusta olisi parasta jos he muuttaisivat vähäksi aikaa maalle.

ANNA. Aivan niin, te olette oikeassa.

VARRO. Sinä (suutelo).

ANNA. Sinä.

VARRO. Katsoppas armaani, kuin sisaresi tulee erilleen näistä turhan päiväisistä huveista, voisi hän tehdä kodin miellyttävämmäksi. Ehkä Kaarlokin jättäisi sitte vähemmäksi nuo ijankaikkiset raittiuspuuhansa.

ANNA. Olet oikeassa, mitä edelliseen tulee ja tahdon esitellä sitä Liinalle. Mutta mitä pahaa siinä on, jos Kaarlo harrastaa raittiutta? Raittiudesta riippuu sentään osaksi koko kansamme onni ja saatpa nähdä, että vuoden päästä olet sinäkin ehdottomasti raitis, saatpa nähdä.

VARRO. No, no, etköhän nyt sentään usko minusta liian hyvää? Eiköhän se sinuakin vähän harmittaisi, jos minä alkaisin kulkemaan kokouksesta kokoukseen ja yhdistyksestä yhdistykseen ja sinä vaan kotona tuudittelisit lasta.

ANNA. Hyi sinua! Ei ensinkään, minä vaan odottaisin kahta rakkaammin sinua kotona, kuin tietäisin, että käyt sotaa koko maailman vihollista vastaan ja minun kiitollisuuteni elähyttäisi vaan sinua raskaassa velvollisuudessaasi. Mutta nyt menen minä esittelemään Liinalle — — —

VARRO. Ei, ei, salli se minun tehdä, luulen saavani hänet paremmin kuin sinä järki perusteita tottelemaan.

ANNA. Niin minäkin luulen. Hän oli niin kummallisen kiihkoisessa mielentilassa, että sysäsi minutkin pois, oikein raivoisalla kiivaudella, ja riensi huoneeseensa.

VARRO (itseksensä). Vai jo ollaan niin pitkällä!

ANNA. Minä menen sillä välin kävelemään, kuin pidät hänelle nuhdesaarnan. Mutta, jos minä menisin Kaarlolle saarnaamaan, kai siitä olisi hänellekin hyötyä, ei suinkaan hänkään ole ihan viaton.

VARRO. Anna se kernaammin jäädä tekemättä siksi kuin olen puhunut sisaresi kanssa.

ANNA. Sama se, tapahtukoon tahtosi. Hyvästi siksi.

VARRO. Hyvästi armaani. (Saattaa ovelle, suutelevat. Koputtaa rouvan ovelle.) Rouva Kiipula, laskekaa sisälle, minulla on teille tärkeää puhuttavaa. Varro täällä on, tulkaa ulos silmänräpäykseksi niin kerron teille tärkeän uutisen.

LIINA (pelästyneenä tulee). Herra Jumala, tekö täällä tohtori! Minä pyydän menkää, jättäkää silmänräpäystäkin viipymättä tämä talo, muuten syöksette meidät kaikki onnettomuuteen. (Katsoo ikkunasta.)

VARRO. Onnettomuuteen? En suinkaan, päin vastoin kerron teille onnellisen tapahtuman. Sisarenne ja minä olemme kihloissa.

LIINA. Mitä sanotte! Oletteko te ja Anna kihloissa? (Vilkuu ikkunaan.)

VARRO. Olemme, eikä tyttörukalla ole mitään aavistusta Kaarlon onnettomasta himosta. Jos teidän nyt vaan onnistuisi taivuttaa miehenne muuttamaan kaupungista, kävisi kaikki hyvin. Silloin voisitte olla vähän enemmän kotona ja, suokaa anteeksi, tehdä se vähän hupaisemmaksi miehellenne, jättää hovit ja seurustelut sukulaisten kanssa vähemmäksi, niin hän unohtaisi pian hullumaiset rakkauden hourensensa.

LIINA. Ah, minä tekisin kernaasti kaikki mitä voisin, mutta se on jo myöhäistä. Hän on jo puhunut avioerosta ja sanonut ettei hän voi elää yhdessä kanssani.

VARRO. Sehän on mahdotonta!

LIINA. Päin vastoin, liiankin totta, ja teitä hän vihaa.

VARRO. Minua?

LIINA. Niin, hän oli kuullut meidän keskustelumme eilen ja nyt on hän raivoissaan sentähden, että ilmaisitte hänen salaisuutensa. Hän kulkee ladattu revolveri taskussa ja on luvannut ampua ensin teidät ja sitte itsensä, jos vaan tapaa teidät täällä.

VARRO. No, mutta, onko hän jo mielenviassa?

LIINA. Pelkään melkein ettei hänen laitansa ole oikein. Kaikessa tapauksessa ette saa ärsyttää häntä enään, sen vuoksi pyydän teitä menemään, ennenkuin hän tulee takaisin.

VARRO. Olkoon niin, ehkä se on järjellisintä, vaikka itse puolestani en häntä pelkää.

LIINA. Ei ainoastaan teidän tähtenne, vaan minun tähteni, hänen, meidän kaikkein tähtemme on se parasta. Menkää siis, niin teette kiltisti.

VARRO. No niin, noudatan tahtoanne.

LIINA. Herra Jumala! olen unohtanut katsoa ikkunasta ulos! Nyt tuli hän jo portista sisään, ja nyt on hän jo portailla. Piiloutukaa, piiloutukaa, muuten tappaa hän meidät kaikki.

VARRO. Juoksenko ruokasaliin?

LIINA. Elkää, elkää, sieltä löytää hän teidät. Menkää ennen tämän tulenvarjostimen taakse, se on vanhanaikainen tarvekalu, jonka lainasimme Oortta tädiltä seuranäytelmää varten. Se on kyllin suuri kätkemään teidät.

VARRO. Mutta enkö polta itseäni?

LIINA. Ette. Uuni ei ole kuuma. Koko tuntiin ei sinne ole puita pantu. Kiirehtikää vaan.

VARRO (menee piiloon). Tästä tulee draamallinen kohta.

LIINA. Heti kun mieheni menee johonkin muuhun huoneeseen, pitää teidän ottaa tilaisuudesta vaari ja hiipiä ulos (ottaa koruompeluksen käteensä).

KAARLO (tulee). Katri arveli tohtorin olevan täällä.

LIINA. Hän on mennyt.

KAARLO. Kummallista, etten häntä kohdannut. Arvattavasti ei hänen tee mielensä tavata minua.

LIINA. Ei suinkaan, mielettömiä ihmisiä jotka kulkevat revolveri taskussa, ei ole niinkään hauska kohdata.

KAARLO. Mielettömän, niin, olet oikeassa; mutta kuka on saattanut minut mielettömäksi? Voi Liina, Liina! Ettet ole välittänyt kodostasi, että olet pannut suuremman arvon turhanpäiväisille hameille ja sukulaistesi seuralle, sen voin antaa anteeksi. Mutta, että uskottomattomasti olet pettänyt minut, riistänyt minulta parhaan ystäväni, johon luotin kuin itseeni, kuin sinuun, sitä en milloinkaan anna anteeksi. Nyt ei ole minulla enää mitään, olen kadottanut kaikki mitä rakastin, vaimoni, sekä ainoan todellisen lapsuuden ystäväni (itkee, puheen ajalla on Anna tullut sisälle ja mennyt tohtorin viittauksesta varjostimen taakse.)

LIINA. Uskottomasti pettänyt sinut? En koskaan ole rikkonut sinua vastaan, eikä ystäväsi myöskään; mutta sinä vihaat häntä sentähden, että hän on havainnut salaisuutesi ja ilmaissut mielettömän rakkautesi viattomaan sisareeni.

KAARLO. Minun rakkauteni sinun sisareesi? Nyt menee jo liian pitkälle. Jos luulet koristavasi luvattoman suhteesi tohtoriin, panettelemalla viatonta sisartasi, niin petyt Liinaseni.

LIINA. Olisiko se mahdollista?

KAARLO. Mikä?

LIINA. Joko olemme molemmat mielettömiä, tai on kaikki hirveää väärin käsitystä.

KAARLO. Minun puolestani se ei ole mikään väärin käsitys... Minä kyllä tunnen jutun rakkauden kirjeistä, ja olen omin silmin nähnyt.

LIINA. Vai niin, tuo viaton kirjelippuko kysymyksessä on? Salli minun selittää.

KAARLO. Tässä ei tarvita mitään selityksiä.

LIINA. Ja kuin minä olen todistanut olevani syytöin, niin on sinun vuorosi todistaa, oletko yhtä viaton.

KAARLO (itseksensä). Olisiko sittenkin joku erehdys?

LIINA. Kuule Kalle, kuuntele minua tyyneesti, ehkä koko tulevaisuutemme onni riippuu tästä selityksestä.

KAARLO. No selitä sitte. (Ovikello soi.) Nuo sukulaiset, nuo sukulaiset ottavat minulta hengen. (Tädit tulevat.)

RIIKKA. Tänään olemme päättäneet jäädä tänne puolipäiväksi ja syödä eilisten pitojen jäännökset. Tänäpäivänä annan köyhieni — — —

OORTTA. — — — Olla rauhassa.

RIIKKA. Jollei kukaan vaivaisi kanssa ihmistään enemmän kuin minä — — —

OORTTA. Luonnollisesti olen se minä, joka en koskaan voi antaa ihmisten olla rauhassa, sano ajatuksesi suoraan Riikka. Olenhan minä jo tottunut sinun pistelypuheisiisi. Ohhoh kuinka teillä on kylmä.

RIIKKA. Totta kyllä, ei täällä ainakaan lämmin ole. Katri! — —
Tuleppas panemaan puita pesään.

LIINA. Minun mielestäni on täällä hirveän lämmin.

RIIKKA. Päin vastoin lapseni. Vapisethan vilusta.

KATRI (vie puita uuniin). Ai!

OORTTA. Mikä sinua vaivaa Katri?

KATRI (änkyttää). Minä, minä sain vaan tikun sormeeni.

OORTTA. Lisää nyt kerrassaan niin, että riittää.

KATRI. Voitte olla levollinen, että tulee tarpeeksi lämmin. (Menee Kaarlon luo.) Ehkä herra on hyvä ja antaa rahaa kaaliksiin. (Rahoja ottaissaan hiljemmin.) Tohtori on piilossa tulen varjostimen takana. (Menee riemuiten.)

KAARLO (istuutuu ja katselee lakkaamatta vaimoaan).

RIIKKA. Kuinka te kaikki olette niin äänettämiä?

OORTTA. Lohdutamme itsemme sillä, että sinä puhut siihen siaan kaikkein edestä.

RIIKKA (Liisalle). Eikö sanomalehdissä ole mitään uututta?

LIISA (on koko ajan lukenut nojatuolissa sanomalehtiä). On. Berliinissä on tapahtunut hirveä murha, eräs leipuri on paistanut vaimonsa rakastajan.

RIIKKA. Sehän on kauheata!

LIISA. Luenko sen ääneen?

KAARLO (innostuneena). Lue, lue. (Pitää silmällä varjostinta ja vaimoaan sekä on hyvin levoton.)

LIISA (lukee). Berliinissä, erään suurimman kadun varrella, asui vanha leipuri, jonka nuori vaimo oli luvottomassa suhteessa erään sotilaan, miehensä ystävän kanssa. Eräänä sunnuntaina tapasivat nämä toisensa leipomahuoneessa. Kuin vaimo kuuli miehensä lähenevän, kätki hän rakastajansa leivinuuniin, vaimo ei tietänyt, että uuni oli lämmitetty ja kuin tuo onneton vaimo miehensä mentyä aukaisi uunin luukut, löysi hän kolme sokurikakkua ja armaan sotilaansa ruskeiksi paistuneina.

KAARLO (nauraa hyvin kamalasti). Sehän oli erinomaista, (Pitää yhä silmällä varjostinta.)

RIIKKA. Täällä haisee käry, tuli on varmaan tarttunut johonkin. (Alkaa etsiä hyvin kiiruusti. Tulenvarjostin kaatuu. Varro ja Anna tulevat esiin, kaikki kauhistuvat. Liina parkaisee ja vaipuu sohvalle melkein pyörryksiin.)

ANNA (tarkastaa hamettaan). Täältä se käry haisee, me molemmat olemme syttyneet tuleen. Mutta arvaahan sen, kuin sydämessä on palava rakkaus ja selän takana kuumennettu uuni, voi todellakin tulla liian kuuma.

KAARLO (lähestyy vaimoan). Anna anteeksi Liina! Nyt käsitän kaikki.

LIINA (puristaa innokkaasti miehensä kättä, melkein itkien). Kuin jääme kahden kesken, niin annamme täydellisen selityksen toisillemme.

KAARLO. Ja sitte toivon, ettei meidän välillämme tapahdu useampia erehdyksiä.

RIIKKA. Mutta Anna! Mitä tämä merkitsee? Kuinka kehtaat sinä piiloutua naimattoman herran kanssa varjostimen taakse?

ANNA. Se merkitsee, että Varro ja minä tahdoimme antaa kihlausemme tiedoksi oikein loistavalla tavalla. Samassa kuin tulenvarjostin kaatui, alotimme avioliitomme suuren draaman ensi näytöksen.

KAARLO. Avioliitto ei ole ensinkään draamallinen; se on vaan sarja kohtauksia.

ANNA. Mutta sen yhdistää aina punainen lanka.

VARRO. — — Ja se lanka on lemmen jumalan punoma.

KAARLO. — — Ja sukulaiset ja ystävät pitävät siitä huolen, ettei langasta solmuja puutu.

LIINA. Me molemmat muutamme maalle niin pian kuin mahdollista, eikö niin, Kaarlo?

KAARLO. Olkoon menneeksi, muutetaan vaan, ja tehdään avioliitomme suloiseksi luonnonlasten elämäksi.

(Tädit ovat poislähdössä.)

RIIKKA. Minä pelkään, että tuo luonnonlasten tapainen elämä käy vähän pitkäksi ajan mittaan.

KAARLO. Ole levollinen täti; voimmehan silloin tällöin saada tilaisuuden pieniin kotoisiin kohtauksiin. Toivon teidän välistä tulevan luoksemme, näyttelemään vieraitten osaa.

OORTTA. Oliko se piikki vai?

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SEKAVIA SOLMUJA: HUVINÄYTELMÄ 3:SSA
NÄYTÖKSESSÄ ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property

(trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any

Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.